

Градина со билки

Одгледување здрава храна на мал простор

Клучни зборови:

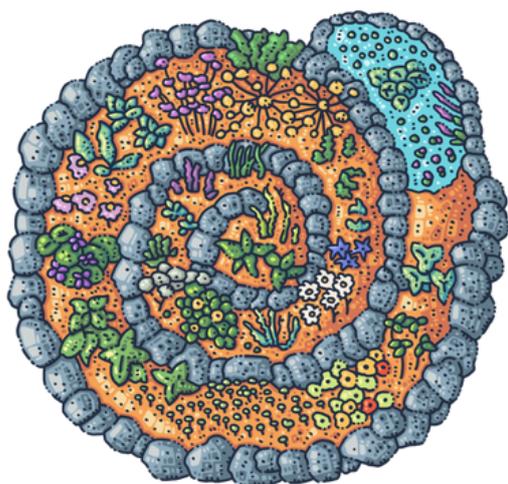
билки, спирала, градинарство, планирање, здрава храна, пермакултура, слоеви на почва, микроклима

Целна група:

ученици од основно училиште (возраст 6-11 години)

Цели:

Оваа активност ги запознава учениците со идејата за одгледување сопствена храна, дури и во ограничени простори. Тие ќе научат за концептот на спирала од билки, структура за садење базирана на пермакултура која им овозможува на различни билки да растат на едно место со различни потреби за сонце, сенка и вода. Со дизајнирање и градење на спирален модел, учениците стекнуваат практично искуство во просторното планирање, практиките за одржлива храна и основите на грижата за почвата. Активноста, исто така, им помага да развијат почит кон природата и одговорност кон живите растенија.

Општо упатство за распределба на времето:

Времетраењето потребно за спроведување на оваа активност може да варира во зависност од специфичната група деца. Наставниците се охрабруваат да ја прилагодат имплементацијата според потребите, интересите и динамиката на групата.

Во подготвителната фаза, наставниците можат да користат различни активности за да ја воведат и контекстуализираат избраната тема. Тие можат да вклучуваат дискусии, видеа, цртежи, раскажување приказни, па дури и екскурзија, во зависност од возраста и претходното знаење на децата.

Главната фаза на градба, за време на која децата го планираат и градат својот урбан елемент користејќи ЛЕГО коцки, обично не треба да трае повеќе од 45 до 60 минути. Сепак, оваа фаза често стимулира дополнителна љубопитност и прашања кај децата, што потенцијално води кон продолжено ангажирање или активности за следење. За подетални упатства и педагошка поддршка за тоа како да се имплементираат активностите од проектот INNO-kids, преземете го Методолошкиот водич за наставници.

Потребни материјали и ресурси:

ЛЕГО коцки од различни видови

- Хартија, маркери, боички и обоени моливи, ножици и лепак
- Рециклиран картон или рамна основа
- Мали камења, стапчиња, кора, мов
- Глина, земја, песок, камчиња (по избор, за ефект на слоевитост)
- *Забелешка: Охрабрете ги учениците креативно да ги пренаменат достапните материјали. Доколку ЛЕГО коцките не се достапни, учениците можат да користат основни материјали за ракотворби за да ги оживеат своите идеи преку цртежи и рачно изработени модели.*

Вовед:

Прашајте ги учениците:

- „Дали знаете од каде доаѓаат билките во вашиот чај или храната?“
- „Дали некогаш сте се обиделе сами да одгледувате нане, власец или босилек?“

Воведете го концептот на спирала за билки – подигната, кружна леа за садење во облик на школка од полжав. Заштедува простор и создава микроклима: суво и сончево на врвот, влажно и сенка на дното. Тоа е совршено решение за одгледување многу билки на едно место – дури и во училишен двор или балкон.

Покажете слики или кратко видео од вистински спирали од билки и дискутирајте зошто се паметни, убави и ефикасни.

Постапка:

Подготовка

Секоја група:

Црта план од горе на нивната спирала од билки

Ги учи основните правила на пермакултурата (садење билки што сакаат сувост одозгора, билки отпорни на сенка во основата)

Избира кои билки сака да ги вклучи во својот модел и каде ќе ги постави

Учи за тоа на кои билки им треба сонце, сенка, повеќе или помалку вода

Препорачани зони за садење:

Горно: лаванда, мајчина душица, рузмарин, жалфија

Средина: коријандер, власец, копар, ким, анасон

Долен дел: нане, маточина, босилек, камилица

Сенка во близина: див лук, коприва, висока нане

Градежништво

Учениците градат 3Д модел на спиралата користејќи природни или рециклирани материјали.

Тие:

Направете спирален сид од камчиња, кора или картонски ленти

- Наполнете го ентериерот со видливи слоеви почва или обоена хартија
- Поставете билки (цртежи или исечоци од хартија) во соодветните зони
- Јасно означете ја секоја билка

Детали

Поттикнете ги учениците да размислат зошто одгледувањето билки е вредно:

Тие ни помагаат да се храниме поздраво

Тие се користат во чај, медицина и готвење.

Тие привлекуваат пчели и пеперутки

Тие го прават нашиот простор да мириса убаво и да се чувствува жив

Нека учениците додадат:

Мала кофа за компост или буре за дождовница

Мали патеки за пешачење или знаци на кои пишува „Не стапнувајте“ или „Само за чај!“

- Сенка за место со повисоки растенија или камен

Приказни

Секоја група создава приказна за својата спирала:

Баба користи маточина од спиралата за да направи лимонада

Пчела ги посетува цветовите на мајчина душица и помага во опрашувањето на други растенија

Дете го открива мирисот на босилек за прв пат

Група бере нане и прави чај по училиште

Презентација

Секоја група претставува:

Како ја планирале и изградиле спиралата

Зошто растенијата се поставени на начинот на кој се

Што научија за билките

Совети:

- Поставувајте водечки прашања:
- „Која билка би сакале да одгледувате дома?“
- „Како можеме да се грижиме за оваа градина со текот на времето?“
- „Кои билки се за чај, кои за готвење, а кои им помагаат на инсектите?“

Additional Considerations:

Differentiation:

Provide additional support or simplified instructions for pupils who may require extra assistance. For advanced pupils, offer extension tasks such as researching further sustainable practices or designing more complex models.

Assessment:

Assess pupils based on their participation and engagement during discussions and hands-on activities. Evaluate the creativity, effort, collaboration, depth of understanding demonstrated in their models, critical thinking, ability to provide constructive feedback and presentation skills.

Extension Activities:

- Start a real herb spiral or herb patch at school
- Prepare lemonade or herb butter using garden herbs
- Interview a gardener or herbalist about common mistakes in growing herbs

Curriculum Connections:

This activity integrates:

Science (*plant types, growth needs, ecosystems, biodiversity*)

Art (*design, creativity, construction*)

Language (*storytelling, discussion, presentation skills*)

Health Education (*nutrition, healthy choices, taste and smell exploration*)

SDG Connections:

- **SDG 3:** Good Health and Well-being – Pupils grow herbs for healthy food and drinks.
- **SDG 11:** Sustainable Cities and Communities – Pupils use small spaces for green, productive activities.
- **SDG 12:** Responsible Consumption and Production – Pupils understand seasonal food and avoid waste.
- **SDG 15:** Life on Land – Pupils support biodiversity by choosing bee-friendly herbs.

Дополнителни размислувања:

Диференцијација:

Обезбедете дополнителна поддршка или поедноставени упатства за учениците на кои можеби им е потребна дополнителна помош. За напредните ученици, понудете дополнителни задачи како што се истражување на понатамошни одржливи практики или дизајнирање посложени модели.

Проценка:

Оценете ги учениците врз основа на нивното учество и ангажман за време на дискусиите и практичните активности. Оценете ја креативноста, напорот, соработката, длабочината на разбирањето демонстрирано во нивните модели, критичкото размислување, способноста за давање конструктивни повратни информации и презентационски вештини.

Дополнителни активности:

Започнете вистинска спирала од билки или лепенка од билки во училиште
Подгответе лимонада или путер од билки користејќи градинарски билки
Интервјуирајте градинар или билкар за вообичаени грешки при одгледување билки

Врска со наставната програма:

Оваа активност ги интегрира:

Наука (видови растенија, потреби за раст, екосистеми, биодиверзитет)
Уметност (дизајн, креативност, градежништво) Јазик (раскажување приказни, дискусија, презентационски вештини) Здравствено образование (исхрана, здрав избор, истражување на вкус и мирис)

SDG врски:

- ЦОР 3: Добро здравје и благосостојба – Учениците одгледуваат билки за здрава храна и пијалоци.
- ЦОР 11: Одржливи градови и заедници – Учениците користат мали простори за зелени, продуктивни активности.
- ЦОР 12: Одговорна потрошувачка и производство – Учениците ја разбираат сезонската храна и избегнуваат фрлање.

ЦОР 15: Живот на копно – Учениците го поддржуваат биодиверзитетот преку избирање билки кои се пријателски настроени кон пчелите.